

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان پاسخ می‌دهد

برقراری بیمه زنان خانه‌دار برای بانوان خارجی

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرافتی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتیه‌نو با ارائه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

گزارش

در کارگاهی که فعالیت آن ساخت و تولید مخازن بزرگ است، شاغل و بیمه‌پرداز هستم. به علت نوع فعالیت کاری سخت، مشکل کمردرد گرفته‌ام. پزشک معالج برای من تشک مواج و بریس نایت تیلور (ستون فقرات) تجویز کرده است. آیا این پروتزها جزء تعهدات سازمان تأمین اجتماعی است و در صورت تأیید، میزان مبلغ پرداختی چقدر است؟

بله تشک مواج و بریس نایت تیلور یکی از وسایل کمک‌پزشکی جزء تعهدات تأمین اجتماعی است که بابت تشک مواج مبلغ ۱۶ میلیون ریال و برای بریس نایت تیلور مبلغ ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال برای بیمه‌شدگانی که واجد شرایط دریافت پروتزواروتز هستند پرداخت می‌شود. چند روزی است یک کارگاه ریخته‌گری چند ریز را راه‌اندازی کرده‌ام و سه نفر کارگر قالب‌گیر و کوره‌دار و وردست دارم. قصد دارم آنها را بیمه کنم، میزان دستمزد روزانه و نرخ حق بیمه چقدر است؟

کارگاه‌های ریخته‌گری جزء صنوفی هستند که کارگران آن دستمزد مقطوع دارند. بدین صورت که در شهرهای دارای جمعیت کمتر ۵۰۰ هزار نفر، دستمزد روزانه قالب‌گیر به نسبت ۱/۲۵ برابر حداقل دستمزد سال ۱۴۰۱، معادل یک میلیون و ۷۴۲ هزار ریال و کوره‌دار به نسبت ۱/۱۵ برابر حداقل دستمزد، معادل یک میلیون و ۶۰۲ هزار ریال، وردست و پادو و کارگر متفرقه به نسبت ۱/۱ برابر حداقل دستمزد، معادل یک میلیون و ۵۳۳ هزار ریال است. اما در شهرهای دارای بیش‌تر از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت، قالب‌گیر به نسبت ۱/۳۵ برابر حداقل دستمزد، معادل یک میلیون و ۸۸۱ هزار ریال، کوره‌دار به نسبت ۱/۲۵ برابر حداقل دستمزد، معادل یک میلیون و ۷۴۲ هزار ریال، وردست و پادو و کارگر متفرقه به نسبت ۱/۱۵ برابر حداقل دستمزد، معادل یک میلیون و ۶۰۲ هزار ریال است. البته مانند بقیه بیمه‌شدگان و طبق بند «۳» مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۹ شورایعالی کار مبلغ ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال به عنوان مزایای رفاهی و انگیزشی و طبق مصوبه هیأت دولت مبلغ ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال بابت هزینه مسکن و خواربار به از اقام فوق‌الذکر اضافه شده و مشمول کسر حق بیمه هستند. ضمناً ریخته‌گری جزء مشاغلی است که کارفرما تا پنج نفر کارگر از حق بیمه ۲۰ درصد سهم کارفرمایی معاف است و مهلت ارسال لیست و پرداخت حق بیمه هر ماه حداکثر تا دو ماه بعد است.

مستمری بگیر باز نشسته تأمین اجتماعی هستم و برای دختر ۱۵ ساله‌ام کفش طبی تهیه کرده‌ام. آیا سازمان تأمین اجتماعی هزینه آن را پرداخت می‌کند؟

یکی از تعهدات سازمان تأمین اجتماعی در خصوص وسایل کمک‌پزشکی، پرداخت هزینه کفش طبی به کلیه بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی و افراد تحت تکفل آنها (به استثناء بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و مستمری‌بگیرانی که از مستمری ماهیانه آنها به جاری دو درصد درمان، حق سرانه درمان کسری می‌شود و بیمه‌شدگان شاغل در کارگاه‌های مشمول قرارداد پورسانتاز) است. هزینه این وسیله کمک‌پزشکی با توجه به نوع کفش صرفاً با تجویز پزشک معالج و فاکتور خرید به شرح زیر پرداخت می‌شود:

کفش گلاب فوت (شماره کفش زیر ۲۰) مبلغ ۲ میلیون و

۵۰۰ هزار ریال - کفش طبی (شماره ۲۱ الی ۳۰) مبلغ یک میلیون و ۱۵۰ هزار ریال - کفش طبی (شماره ۳۱ الی ۳۵) مبلغ یک میلیون و ۲۵۰ هزار ریال - کفش طبی (شماره ۳۶ به بالا) مبلغ یک میلیون و ۵۰۰ هزار ریال - کوتاهی کفش (از یک تاسه سانت) هر سانت ۲۰۰ هزار ریال - کفی پنجه (به صورت کفش داخلی) ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال - یک لنگه کفش داخلی (کوتاهی از یک تاسه سانت) مبلغ یک میلیون و ۶۰۰ هزار ریال - یک لنگه کفش داخلی (کوتاهی ۱۲ تا ۱۳ سانت) مبلغ ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار ریال. توضیح اینکه اقلام با تعرفه کمتر از ۲ میلیون ریال نیازی به تأیید پزشک معتمد تأمین اجتماعی ندارد، اما از ۲ میلیون ریال تا ۵ میلیون ریال باید توسط پزشک معتمد تأیید شود.

دو ماه است که در فروشگاه لوازم‌التحریر کار می‌کنم و کارفرما من را بیمه کرده، اما کل حق بیمه ماهیانه را از حقوق من کسر می‌کند و اظهار می‌دارد پرداخت حق بیمه به عهده بیمه‌شده است. چون من از مقررات سازمان تأمین اجتماعی اطلاعی ندارم، آیا این اقدام کارفرما قانونی است؟

خیر! ادعای کارفرما برخلاف مقررات است. افرادی که در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل و بیمه شده اجباری هستند طبق ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی فقط هفت درصد حق بیمه به عهده بیمه‌شده است (البته جانبازان از هفت درصد سهم بیمه‌شده معاف هستند) و مابقی حق بیمه را باید کارفرما پرداخت کند. ضمناً طبق بند «الف» ماده (۴۵) قانون کار، فقط در مواردی که قانون صراحتاً اجازه داده، کارفرما می‌تواند از مزد و حقوق کارگر برداشت کند (مثل ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی) لذا این اقدام کارفرما، مغایر با قانون تأمین اجتماعی و قانون کار است. لازم به یادآوری است بعضی از کارفرمایان جهت ایجاد انگیزه کاری بیشتر، حق بیمه سهم کارگر را از دستمزد او کسر نمی‌کنند و همراه با سهم کارفرما توسط خودشان پرداخت می‌شود.

با توجه به اینکه بعد از تأیید کار افتادگی کلی غیر ناشی از کار بیمه‌شده در کمیسیون پزشکی تأمین اجتماعی، شرط اصلی برقراری مستمری کار افتادگی کلی، داشتن شرایط ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی است (ماده ۷۵: بیمه‌شده باید ظرف ۱۰ سال قبل از وقوع حادثه ناشی از کار و یا شروع بیماری حداقل یک سال و در یک سال آخر قبل از حادثه با بیماری حداقل ۹۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد) من که فقط شش ماه سابقه پرداخت حق بیمه دارم و به علت آتش‌سوزی در محیط کارگاه دچار سانحه و مصدومیت شده‌ام و بعد از شرکت در کمیسیون پزشکی، میزان کار افتادگی من ۶۷ درصد اعلام شد. چون یکی از شرایط ماده (۷۵) را ندارم (سابقه یک سال ظرف ۱۰ سال) آیا می‌توانم از مستمری کار افتادگی کلی بهره‌مند شوم؟

بله. طبق ماده (۷۱) قانون تأمین اجتماعی اگر کار افتادگی کلی بیمه‌شده در اثر حادثه ناشی از کار باشد (مثل شما) رعایت ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی الزامی نخواهد بود و بیمه‌شده حادثه‌دیده با هر میزان سابقه پرداخت حق بیمه، مشمول دریافت مستمری از کار افتادگی کلی ناشی از کار خواهد بود. لازم به یادآوری است بیمه‌شدگانی که در اثر بیماری حرفه‌ای نیز طبق نظر به کمیسیون پزشکی کار افتاده کلی شوند نیازی به رعایت ماده (۷۵) قانون ندارد.

هنگام بازگشت از محل کار به منزل در اثر بر خورد با یک وسیله نقلیه مصدوم شدم. بعد از تأیید حادثه ناشی از کار توسط بازرس فنی تأمین اجتماعی و انجام خدمات درمانی لازم، توسط شعبه تأمین اجتماعی به کمیسیون پزشکی معرفی شدم و کمیسیون پزشکی میزان از کار افتادگی من را ۲۰ درصد تعیین کرد. خواستم بدانم مستمری ماهیانه از کار افتادگی من چقدر است؟

طبق بند «ج» ماده (۷۰) قانون تأمین اجتماعی، اگر میزان از کار افتادگی حادثه‌ناشی از کار بیمه‌شده بین ۱۰ درصد تا ۳۳ درصد باشد، مستمری ماهیانه برقرار نمی‌شود و صرفاً غرامت مقطوع نقص عضو به صورت یکجا به بیمه‌شده پرداخت می‌شود و نحوه محاسبه آن عبارت است از: مستمری استحقاقی کار افتادگی کلی ضربدر میزان درصد کار افتادگی ضربدر عدد ۳۶

به علت بیماری صعب‌العلاج طبق گواهی پزشک معالج، توسط شعبه تأمین اجتماعی برای کار افتادگی کلی به کمیسیون پزشکی معرفی شدم و کمیسیون پزشکی به میزان ۶۷ درصد کار افتادگی کلی را تأیید کرد اما طبق ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی من به جای یک سال سابقه ظرف ۱۰ سال، فقط ۱۱ ماه سابقه پرداخت حق بیمه دارم اما در آن دوره ظرف ۱۰ سال دو ماه نیز غرامت دستمزد ایام بیماری دریافت کرده‌ام آیا سوابق دریافت غرامت دستمزد در احراز ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی مؤثر است یا خیر؟

بله. غیر از سوابق بیمه اجباری، سوابق دیگری از قبیل سابقه پرداخت بیمه اختیاری، بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد (فقط نرخ ۱۸ درصد)، غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری، ایام دریافت مقرری بیمه بیکاری، خرید خدمت سربازی و حضور در جبهه، بیمه ایرانیان خارج از کشور (فقط نرخ ۱۸ درصد) بیمه‌های توافقی، سوابق انتقالی از سایر صندوق‌های بازنشستگی به صندوق تأمین اجتماعی (بعد از پرداخت مابه‌التفاوت مربوطه) در احراز شرایط ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی مؤثر هستند.

در تاریخ ۱۴۰۱/۴/۲۰ به علت تعدیل نیرو از کارگاه اخراج شده‌ام اما کارفرما در تیرماه حق بیمه من را به جای ۱۹ روز به اشتباه یک ماه کامل پرداخت کرده است. با توجه به اینکه برای برقراری بیمه بیکاری در اداره کار دادخواست تنظیم کرده‌ام آیا با توجه به اضافی پرداختی کارفرما به من بیمه بیکاری تعلق می‌گیرد؟

طبق آخرین بخشنامه مربوط به مقرری بیمه بیکاری اگر پس از وقوع بیکاری، با توجه به تاریخ اخراج و بیکاری بیمه‌شده، کارفرما بیش‌تر از کارکرد واقعی بیمه‌شده و یا به صورت یک ماه کامل نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه در همان ماه وقوع بیکاری اقدام کند، سازمان تأمین اجتماعی با اخذ رأی اداره کار و یا بر اساس سایر مستندات موجود مثل قرارداد کار و یا کارت حضور و غیاب بیمه‌شده یا نامه کارفرما، موضوع را بررسی و سوابق بیمه‌شده را اصلاح و اضافه پرداختی حق بیمه را به حساب بستانکاری کارفرما منظور و با حفظ سایر شرایط نسبت به برقراری بیمه بیکاری اقدام می‌کند.

من تبعه کشور افغانستان هستم و در ایران اقامت دارم. با توجه به اخذ مجوز اشتغال و

مجوز اقامت از مراجع مربوطه، قبلاً در یکی از کارگاه‌ها شاغل و بیمه تأمین اجتماعی بودم. بعد از اخراج از کارگاه چون مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نمی‌شدم خودم را بیمه اختیاری کرده‌ام؛ آیا همسرم نیز می‌تواند خود را بیمه زنان خانه‌دار کند؟

خانم‌های اتباع بیگانه که ساکن ایران هستند، چنانچه بین ۱۸ تا ۵۰ سال سن داشته باشند، در صورت داشتن کارت اقامت یا گذرنامه معتبر، با مراجعه به نزدیک‌ترین شعبه تأمین اجتماعی محل سکونت خود می‌توانند در قالب بیمه مشاغل آزاد با یکی از نرخ‌های ۱۲، ۱۴ یا ۱۸ درصد طبق سایر شرایط مربوطه خودشان را بیمه زنان خانه‌دار کنند. در کارگاه سنگ‌تراشی من دو کارگر تبعه افغانستان اشتغال دارند. کارگران اصرار می‌کنند که آنها را بیمه کنیم. مگر کارفرما ملزم به بیمه کردن کارگران افغانی نیز است؟

طبق قانون کار به کارگیری اتباع بیگانه بدون داشتن مجوز اشتغال و مجوز اقامت یا گذرنامه معتبر توسط کارفرمایان در کارگاه‌ها ممنوع است، اما به کارگیری کارگرانی که مجوزهای مذکور و دارای اعتبار را داشته باشند، بلا مانع است و در این حالت اگر کارگران در کشور خودشان بیمه نباشند، کارفرما مکلف است مانند کارگران ایرانی نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه این قبیل کارگران افغانی و یا غیرافغانی سایر کشورها اقدام کند.

با توجه به اینکه خبرنگاری جزو فهرست مشاغل قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زبان آور است، آیا من که عکاس - خبرنگار هستم نیز مشمول این قانون می‌شوم؟

طبق مصوبه هیأت دولت و دستور اداری صادره توسط سازمان تأمین اجتماعی مصداق خبرنگاری مشمول قانون سخت و زبان آور عبارتند از: گزارشگر و مصاحبه‌کننده، خبرنگار عکاس یا عکاس خبرنگار، دبیر سرویس، معاون و دستیار دبیر سرویس.

در خبرگزاری تازه تأسیس ما غیر از چند خبرنگار ایرانی یک خبرنگار خارجی دارای گذرنامه معتبر مورد تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز شاغل است و حقوق دریافت می‌کند. آیا این خبرنگاری باید همراه با بیمه کردن خبرنگاران ایرانی، خبرنگار خارجی را نیز که مزدبگیر است بیمه کند؟

طبق بند «الف» ماده (۵) قانون تأمین اجتماعی و بخشنامه‌های صادره، اگر کشور متبوع خبرنگار خارجی با دولت جمهوری اسلامی ایران دارای موافقتنامه تأمین اجتماعی باشد، لازم است طبق متن موافقتنامه عمل شود؛ در غیر این صورت طبق بند «ب» ماده (۵) قانون تأمین اجتماعی چنانچه خبرنگار خارجی طبق گواهی مقامات صالح دولت خود در مدت اقامت در ایران، در کشور خود و یا سایر کشورها بیمه شده باشد، از شمول مقررات تأمین اجتماعی ایران معاف است. اما طبق تبصره الحاقی به بند «ب» ماده مذکور اگر کشور خبرنگار خارجی عضو مقاله‌نامه شماره ۱۹ سازمان بین‌المللی کار باشد این خبرنگار در ایران صرفاً مشمول بیمه حوادث ناشی از کار خواهد بود و کارفرمای مربوطه باید حق بیمه متعلقه را برابر سه درصد از حقوق دریافتی ماهیانه او کسر و حق بیمه مربوطه را طی لیست جدا از لیست سایر پرسنل ایرانی به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کند.

احمد فاضلی
کارشناس سازمان
تأمین اجتماعی

خانم‌های
اتباع بیگانه
که ساکن

ایران هستند،

چنانچه بین

۱۸ تا ۵۰ سال

سن داشته

باشند، در

صورتحداشتن

کارت اقامت یا

گذرنامه معتبر،

با مراجعه به

نزدیک‌ترین

شعبه

تأمین اجتماعی

محل سکونت

خود می‌توانند

در قالب بیمه

مشاغل آزاد

با یکی از

نرخ‌های ۱۲،

۱۴ یا ۱۸ درصد

طبق سایر

شرایط مربوطه

خودشان را

بیمه زنان

خانه‌دار کنند

گزارش

نرم‌افزارهای تخصصی...

ادامه از صفحه ۱۲

مدیرعامل شرکت (OTC) ایجاد هم‌افزایی را یکی از مهمترین برنامه‌های شستا به عنوان یک هلدینگ چند شرکتی اعلام کرده و می‌گوید: «تمام زیرمجموعه‌های سرمایه‌گذاری و تولیدی شستا دارای اهداف سرمایه‌گذاری خاص و بعضاً واحدهای سرمایه‌گذاری منابع مازاد خود هستند. این منابع مازاد در بازارهای مختلف سرمایه یا بدهی تخصصی می‌یابد. شرکت خدمات مدیریت صبا تأمین که فعالیت آن در حوزه (IT) است، با توسعه سامانه‌های مناسب می‌تواند ابزارهایی تخصصی با هدف هم‌افزایی این منابع، ایجاد و کاتال‌هایی را برای مدیریت بهتر سرمایه ایجاد کند.»

او تأکید می‌کند: «هلدینگ‌های مختلف شستا دارای برنامه‌های سرمایه‌گذاری مختلف هستند و بهترین حالت آن است که از ابزاری مشترک برای حضور فعال و مؤثر در بازار سرمایه استفاده کنند تا هم‌افزایی بهتری در پرتفوی خود و پرتفوی جمعی (که عملاً پرتفوی گروه شستا است) ایجاد شود.»

مهزاد یادآور می‌شود: «شرکت‌های زیرمجموعه شستا نباید در بازار سرمایه با یکدیگر، چه در قیمت و چه در سهامداری از هر جنبه آن رقابت کنند. مثال ساده در این زمینه این است که هر شرکت چون از تصمیمات دیگر شرکت‌ها مطلع نیست، تصمیمی می‌گیرد که شاید به نفع شرکت دیگر و گروه نباشد. اگر همه از یک ابزار استفاده کنند، نه تنها در قیمت با هم رقابت نمی‌کنند بلکه زمینه هم‌افزایی هم فراهم می‌شود.»

او تأکید می‌کند: «اگر شرکت‌های شستا با هم هماهنگ شوند، می‌توانند کمترین تأثیر منفی در قیمت سهام را داشته باشند. اگر این شرکت‌ها از یک ابزار استفاده کنند - که شاید ابزاری است که می‌داند چه کسی چه کاری می‌خواهد انجام دهد- و بهترین الگوی اجرا را پیاده‌سازی کند، شرکت‌ها عملکرد بهتری خواهند داشت.»

مدیرعامل شرکت (OTC) می‌گوید: «یکی از اهداف اصلی ما ایجاد هم‌افزایی در شرکت‌های زیرمجموعه شستا است. ما می‌توانیم سرمایه‌گذاری‌ها را هم‌راستا کنیم. رسالت اصلی صبا تأمین به عنوان بازوی سرمایه‌گذاری شستا این است که تمام سرمایه‌گذاری‌های مشخص سهام و بازار بدهی را کاتالیزر کند. با توجه به این هدف شرکت خدمات مدیریت صبا تأمین می‌تواند نقش مؤثری را بازی کند. بسا این حال در مقطع فعلی افراد از ابزارهای متنوع و کارگزاری‌های مختلف برای تصمیم‌گیری استفاده می‌کنند؛ بنابراین ممکن است تصمیماتشان اثر هم را خنثی کند.» او اضافه می‌کند: «این موضوع بسیار مهم است که ما بدانیم در یک مجموعه واحد و یک پرتفو هستیم و یک هدف را جلوی می‌بریم. هدف اصلی ما سودآوری و سودسازی حداکثری برای وزارت رفاه است. با توجه به اینکه این وزارتخانه سرمایه‌های بازنشستگان را مدیریت می‌کند و رسالت بسیار بزرگی از سوی قشر عظیمی از مردم به عهده دارد، عملاً در مجموعه شستا نباید گل به خودی داشته باشیم.» مهزاد می‌گوید: «همکاران ما تلاش می‌کنند عملکرد دشوار بر روی دیگر شرکت‌های زیرمجموعه شستا اثر منفی نداشته باشد، اما واقعیت این است که این کار بسیار پیچیده است، اما این پیچیدگی توسط ابزار به راحتی قابل مدیریت است.»

